

ESSPRESS

Falck Eesti infoleht nr 2 (62) • märts 2005

Falck

Missioon

- Meie missiooniks on:
- ennetada õnnetusi
  - aidata hädas
  - vähendada riske
  - kaitsta vara

Visioon

Olla nr 1 turva- ja päästeteenuste pakkuja Eestis.

Väärtused

- Oleme:
- usaldusväärsed
  - kiired
  - abivalmid
  - hoolivad

Falck avas uuendatud värbamiskeskuse

Ühelgi teisel Eesti ettevõttel ei ole teadaolevalt sellist osakonda, mis igapäevaselt nii süsteemselt uusi töötajaid värbaks ja koolitaks. **Loe lk 2**

Üks kõigi, kõik ühe eest

Tänaseks neli aastat tegutsenud Eesti esimene erakätes olev kiirabi oma meeskonna professionaalsusega maailmatasemel. Ülevaade Falcki kiirabi argipäevast. **Loe lk 4-5**

Lumelahing ja jäälinn
Falck Klubi tegemistest **loe lk 7**

ESSi asutaja ja Falck Balticsi juhatuse esimees Urmas Söörumaa tervitab töötajaid ettevõtte 15. tööaasta hakul.

“Punamütsike” a.l. Falck – peaosas Urmas Piir, Punamütsikese ema Eela Velström.

Algas Falcki 15. tööaasta

Lõppeva kuu keskel sünnipäeva tähistanud Falck Eesti astus 15. tegevusaastasse võimsamana kui kunagi varem, olles kasvanud Eesti suuruselt teiseks tööandjaks.

“Oleme selle üle äärmiselt uhked,” kinnitas veidi enam kui 4000 inimesele tööd andva Falck Eesti juhatuse esimees **Peeter Tohver** ettevõtte 14. sünnipäeva tähistamisel.

Suuremate tööandjate edetabelit juhib täna Eesti Põlevkivi 4400 töötajaga. “Pole kindel, kas me 15. sünnipäevaks esikohale jõuame, aga kõva sõna on see igal juhul,” ütles Tohver. Eesti Põlevkivi on riigiettevõtte, nii et eraettevõtete seas on Falck selgelt esikohal.

“See on neljateistkümne tööaasta tähtsaim sõnum,” lausus Peeter Tohver. “See näitab, et on hästi tööd tehtud.”

15. tööaasta tuleb Peeter Tohveril sõnul konkurentsirohke. “Turvaturul on jätkuvalt põnev, tegijaid on palju ja võitlus on karm. Kuigi oleme kõige suurem, on konkurents siiski väga tugev,” ütles Tohver.

Juhatuse esimees on veendunud, et ettevõtte jääb ka edaspidi sama stabiilseks, kui siiani on olnud. “Olen kindel, et suudame jätkuvalt oma töötajate eest seista ning Eesti majanduseluga sama sammu pidada.”

Falcki sünnipäeva tähistati 15. märtsil traditsiooniliselt Tallinnas Tammsaare teel peamaja ees. Sinna on viimase tegevusaasta jooksul lisandunud Eesti ja Taani lipule Suurbritannia oma, mis on samuti märk ettevõtte arengust, viidates Falck Eesti kuulumisele rahvusvahelisse kontserni Group 4 Securicor.

Sünnipäevatervitusega esi-

III järgu teenetemärk

Viktor Pavel Kolju, MVD Tööstusgrupi turvatöötaja
Katri Kübarsepp, MVD Kaubandusobjektide grupi turvatöötaja
Aveliin Kalviste, MVD Riiklike objektide grupi turvatöötaja
Aleksandr Sergijenko, MVD Transiidiojektide grupi turvatöötaja
Elvis Karula, MVD Panganduse ja Ärihoonete grupi turvatöötaja
Margus Kundla, Harju esinduse turvatöötaja
Urve Kiis, Juhtimiskeskuse turvatöötaja
Kaido Kalamets, MVD Kaubandusobjektide grupi turvajuht
Neeme Abner, MVD Transiidiojektide grupi turvajuht
Aleksander Rjabokon, Valvetechnika divisjoni tehnilise valve spetsialist
Maret Koppelmaa, Falck Eesti juhiabi
Anton Lumiste, ATD linnatranspordi teenindaja
Eveli Taivik, Arvestuskeskuse pearaamatupidaja asetäitja

II järgu teenetemärk

Aili Lipp, Falck Eesti finantsjuht
Alger Rääp, Juriidilise osakonna juhataja
Margus Alameets, Juhtimiskeskuse teenistusjuht

nenud ettevõtte asutaja, nüüdne Falck Balticsi juhatuse esimees **Urmas Söörumaa** tunnustas kõiki Falcki töötajaid. Parimatele töötajatele anti ettevõtte sünnipäeva puhul kätte teenetemärgid.

Sündmuse pidulikule osale järgnes improviseeritud ja tur-

vaettevõtte “vajadustele” kohandatud etendus “Punamütsike”, milles löid kaasa mitmed kontserni tippjuhid.

Pärast etendust said õues viibides umbes viit külmakraadi trotsinud sünnipäevalised osa kuumast teest ja kringlist. ❄

Viisaka töötaja väärtustamine

Tänavu jaanuari lõpus käivitus Falck Eesti Põhja regioonis viisakat teenindajat väärtustav projekt, kus ettevõtte juhtkond premeerib oma töös silmapaistvaid turvatöötajaid, tehnikuid ja linnatranspordi teenindajaid rahalist väärtust omavate tänukaartidega.

24. jaanuarist käivitatud ainulaadse projekti eesmärk on tunnustada viisakaid töötajaid, tõstes esile hea teenindustaseme, korrektse välimuse, ladusa suhtlemisviisiga, viisakaid ja naeratavaid turvatöötajaid.

Kaarte jaotavad Falck Eesti juhtivtöötajad, kellele on pandud meeldiv kohustus silmapaistvat Falcki töötajat näha ja tunnustada. Projekt on suunatud säravate turvatöötajate, tehnikute ja linnatransporditeenindajate motiveerimiseks nende raskest igapäevast tööst.

Töötaja, saanud eelpoolmainitud kaardi, peab preemia kättesaamiseks edastama selle oma vahetule juhile, kes hoolitseb palgapäeval kaardil mainitud summa lisamise eest korrektse töötaja pangaarvele. ✎

Tänukaart

- Kartongil, pangakaardi formaadis kaart
- Esiküljel Falcki lipp ja allääres kiri "Täname viisaka teenindamise eest"
- Tagaküljel juhised kaardiga toimimiseks, täidetavad lahtrid turvatöötaja nime, juhtivtöötaja nime ja juhtivtöötaja allkirja jaoks. Allääres kaardiga kaasnev preemiasumma ja Falcki logo.

Falck Eesti juhatuse esimees Peeter Tohver ja värbamisspetsialist Mihkel Veske meedia piiramsirongas linti läbi lõikamas.

Falck avas uuendatud värbamiskeskuse

Falck avas veebruari keskpaigas Tallinnas uuendatud värbamiskeskuse.

AS Falck Eesti personalidirektori **Eela Velströmi** sõnul muudab keskuse eriliseks see, et ühelgi teisel Eesti ettevõtetel ei ole teadaolevalt sellist osakonda, mis igapäevaselt nii süsteemselt uusi töötajaid värbaks ja koolitaks.

"Samas on keskuse loomise tinginud mitte eristumisvajadus, vaid suure teenindusettevõtete tööjõuvajaduse katmine," ütles Velström. "Eestis on üha enam kuulda häält, et tööjõupuudus on muutumas üheks kiire majandusarengu piduriks. Riigil tuleb edendada tööhõivet ja ettevõtetel on vaja ümber vaadata oma perso-

nalipoliitika, et leida probleemile lahendus."

Falck Eesti ei oota passiivselt töötajaid, vaid soovib luua aktiivseid kontakte nendega, kes uue töö leidmisest huvitatud, toonitas Velström.

Uus värbamiskeskus aitab luua ja hoida avatud suhtluskeskkonda, mis toob tööpakkujaid ja töötajaid teineteisele lähemale.

Keskuses on valminud boksisüsteemiga teenindussaal, kus tööloovijaid teenindavad kaks värbamisspetsialisti. Värbamiskeskus on avatud igal tööpäeval 09.00-17.00. Töö käib keskuses nädalaste tsüklikena, üks kord nädalas on Falck Treeningkeskuses kehaline koor-

mustest ja üks terve päev on suunatud AS Falck Koolituses tulevaste turvatöötajate esimeseks väljaõppeks. Kõik see toimub ühes majas, Mustamäe tee 5.

Uuendatud värbamiskeskuses on oluliselt parandatud kandidaadi intervjuerimise võimalusi. Uutes tingimustes saab põhjalikumalt selgitada kandidaadi sobivust tööle ja jagada ettevõtte kohta informatsiooni.

Tänu avatud internetipunktile on värbamiskeskuse koht, kus kontserni töötaja, kel tööjuures arvuti puudub, saab lugeda oma e-maili või surfata internetist.

Aastas käib värbamiskeskusest läbi üle 1500 inimese, kellest paljud leiavad endale töö. ✎

Muudatused personali hulgas

Põhja region

Tööle tulid

Ülle Hanniste – kliendihaldur;
Jaanika Milistver – kliendihaldur;
Anneli Põllu – kliendihaldur;
Andres Lember – direktor;

Liivia Muhel – hooldusoperaator, Harju Esindus;

Aire Johanson – Falck Klubi juht;
Taivo Lõhmus – müügiesindaja;
Ranet Mikko – projekterija, Valvetechnika divisjon.

Töölt lahkunud

Rita Laht – raamatupidaja, Arvestuskeskus;
Mereli Mändla – Viru parkla juhataja;
Rudolf Bauman – valvegrupijuht, Harju Esindus;
Anneli Uusküla – müügiesindaja;
Priit Mägi – juhtimiskeskuse IT juht;

Lõuna region

Margus Arumäe – turvajuhi kohusetähta, Tööstusgrupp;
Urmus Ojamaa – projekterija, Valvetechnika divisjon;
Tõnis Roots – hooldusjuht, Valvetechnika divisjon;
Margus Vaino – direktor, Valvetechnika divisjon.

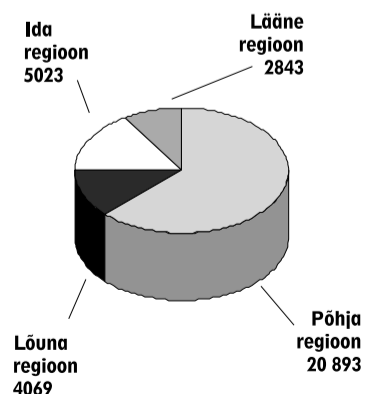
Tööle tulid

Martin Simmermann – jurist;
Meelis Napp – paigaldusjuht;
Ivar Luht – paigaldusjuht;
Tiina Bahmatšev – Võru esinduse andmebaaside administraator.

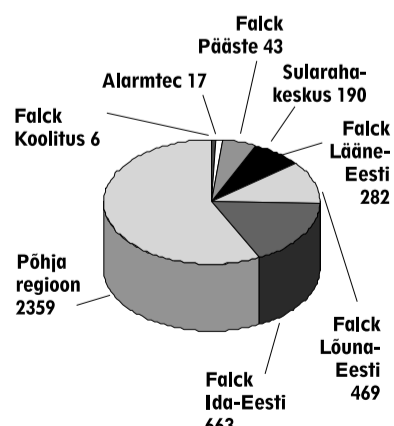
Töölt lahkunud

Birgit Punison – jurist;
Heidi Susi – Falck Klubi juht;
Madis Öunapuu – Jõgeva esinduse turvajuhi kt.

28. Veebruari seisuga oli Falckil Eestis 32 828 tehnilise valve objekti

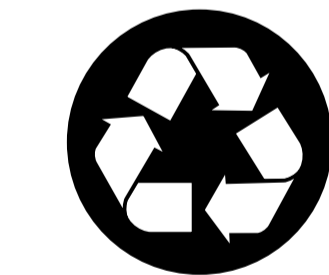
28. Veebruari seisuga oli Falckil Eestis ettevõtetes 4029 töötajat

ESSPress saab loodusõbralikuks

Aastas "toodetakse" Eestis erinevate hinnangute põhjal umbes 50 000 tonni vanapaberit, sellest töödeldakse taaskasutatavaks vaevalt viiendik.

Kasutatud paberi töötlemine hoiab keskkonda, sest tselluloosi tootmise käigus kulub väga suurel hulgal elektrit ja tekitab keskkonnale ohtlikud jäätmepaberid. Paberi taaskasutamine säästab loomulikult niigi kriitilises olukorras olevaid maailma metsi, vä-

hendades puidust tselluloosi tootmise vajadust.

Teadaolevalt saab kord juba kasutusel olnud paberikiudu kasutada kümnekond korda, ilma

et selle kvaliteet märkimisväärselt alaneks.

Nii on tänapäeval paljud ettevõtted võtnud oma tegevuses rohelise suuna ning kasutavad oma igapäevast kui trükiste väljaandmiseks keskkonnasõbraliku paberit.

Juba järgmisest numbrist on ümbertöödeldud paberile trükitud ka ESSPress. Kuigi paber ei tundu võib-olla nii valge kui eelmine, on keskkonnale sõbralik trükis isegi kallim läikpaberist. ✎

Must nimekiri

Põhja region

- **Krister Arder** (1981) – pangandus- ja ärihoonete grupi turvatöötaja, tööleping lõpetatud 17.02.2005.

- **Grigori Vasiljuk** (1985) – turvatöötaja, tööleping lõpetatud 26.01.05.
- **Peeter Kaigu** (1952) – tehnik, tööleping lõpetatud 28.01.05.

Lääne region

- **Peeter Zolotov** – turvatöötaja, tööleping lõpetatud 04.01.05.
- **Andres Kauts** – turvatöötaja, tööleping lõpetatud 06.01.2005

ESSPress
Falck Eesti infoleht
Ilmub aastast
Telefon 6 511 700,
6 511 823

Väljaandja:

AS Falck Eesti
Tammisaare tee 25
Tallinn 11314

Toimetus:

Andres Lember
Andres Putting
Meelis Piller

Toimetusekolleegium:

Imre Soom (Ida region)
Anneli Allik (Lõuna region)

Anneli Kaar (Lääne region)
Eero Liivandi (Põhja region)

Triin Mustjõgi (Sularahakeskus)
Merlyn Laur (Alarmtec)
Eela Velström (kontserni keskus)

Kujundus: Meelis Piller

Trükk: AS Spin Press

Tiraaž: 1500

Tartu Falck Klubi kinkis lastekliinikus lamavale Kätlinile arvuti

Tartu Falck Klubi täitis ühe väikese tüdruku unistuse viies talle kingituseks sülearvuti ja mobiiltelefoni, kirjutab Annely Allik.

Kogu see lugu sai alguse ühest Postimehe artiklist, mis rääkis Tartu Lastekliiniku intensiivravipalatis juba ligi kümme aastat elavast 12-aastasest Kätlinist. Alates päevast, mil kolmeaastasele Kätlinile sõitis esimesel lasteaiapäeval otsa auto, on haiglapalatis saanud tüdruku päris kodu, kuna ilma hingamisaparaadi ja pideva erihooleta ta hakkama ei saa. Sellele vaatamata on Kätlin õppinud lugema ja kirjutama ja käib hetkel juba kolmandas klassis (tegelikult käib muidugi õpetaja iga päev Kätlini juures), ning tunnistusel on tal vaid neljad-viied.

Samas on Kätlin tüdruk nagu teised temaealisedki - vaatab meelsasti televiisorit, kuulab Vanilla Ninjat ja joonistab. Ainult et joonistada saab vaid pliitsits suus hoides, sest kaelast allapoo-

le ta oma nääpsukest keha liigutada paraku ei saa. Postimees kirjutas ka sellest, et Kätlini eluunistuseks oleks saada omale arvuti ja päris oma mobiiltelefon. Ikka selleks, et saaks tihedamini suhelda oma Elvas elava emaga ja arvuti abil veidikenegi rohkem maailma tundma õppida.

Falck Lõuna otsustas tüdruku unistuse täita ja juba vähem kui nädala pärast olid ostetud vajalikud arvuti ning mobiiltelefon ja kümneliikmeline klubilastest koosnev seltskond toimetas selle Kätlinile. Lisaks andsid lapsed lubaduse, et kohe, kui Kätlinil arvutikasutamine juba selgem, õpetavad falkerid talle, kuidas kasutada ka internetti. Nii saaksid www.falcker.ee kaudu suhelda Kätliniga väga paljud temaealised.

Esiialgu on muidugi tarvis palju tööd ära teha. Kõigepealt selgus, et probleeme tekitab asjaolu,

Falck Lõuna tehnikadirektor Raivo Olesk koos Falck Klubi lastega Kätlinile arvutit üle andmas.

et puuetundlik ala sülearvutil ei reageeri mitte mingile esemele, vaid siiski ainult sõrmesoojusele. Nii ei läinud läbi meie plaan, et pliitsits suus hoides saaks Kätlin iseseisvalt ka internetti kasutada. Ta tuleb küll toime paljude toimin-

gutega, mida saab teha noolte või muude klahvide abil aga mitte hii-rekasutamisega. Nii et see nõuab veel peamurdmist.

Seni aga harjutab Kätlin arvutit kirjutamist ja õpib klahvifunktsioone. Tartu klubijuht Dagmar

Mamedova ütleb, et tüdruk on hakkamist täis ja entusiastlik. Ta tahab proovida ja õppida ja endale tegevust leida. Teda viimati külastades, ütles Kätlin Dagmarile, et tunneb end juba kui meediastaar, ja see on ju tore! ✨

Rae vallas valvab korda Falck Eesti

Alates märtsist valvab Harjumaal Rae vallas korda Falck Eesti, kelle kaks patrullekipaazi baseeruvad ööpäevaringselt Jüri ja Vaida asulas.

Mõlemasse ekipaazi kuulub kaks relvastatud ja eriväljaõppe läbinud turvatöötajat, kellest üks on ka abipolitseiniku staatuses.

Ekipaazid on GPS-süsteemi kaudu Falcki juhtimiskeskusest reaajas jälgitavad ja suunatavad ning seetõttu võimelised operatiivselt häiretele reageerima. See omakorda võimaldab ekipaazidel jälgida avaliku- ja heakorra eeskirjade täitmist kogu Rae valla territooriumil.

Avastatud õiguserikkumistest teavitavad turvatöötajad politseid ning osutavad ka abi õigusrikkuja kinnipidamisel ning vajadusel kuretegeliku ründe tõkestamisel.

Lisaks eelnevale tagatakse tehnilises valves olevate klientide pidev ja operatiivne teenindamine. Tänu lisandunud ekipaazidele lüheneb võimalike häiretele reagerimisaeg, sest ollakse klientidele veelgi lähemal.

“Püüame omalt poolt teha kõik võimaliku, et valla elanikud meid kiiresti omaks võtaks, ega pelgaks häda korral meie patrullekipaazi poole pöörduda”, ütles Falck Eesti müügidirektor **Tarvi Hirv**. “Oleme veendunud, et meie teenuse kvaliteet paraneb veelgi ning üha enam Rae valla elanikke usaldab oma vara valvamise Falcki hoolde”, lisas Hirv.

Koostööleping hõlmab ka Jüri Gümnaasiumi, kus tööpäeviti tagab korda Falcki turvatöötaja.

Vaidas tegutsev patrullekipaaz - Katrin Kuusik ja Voldemar Kerge.

Gümnaasiumi esist ala hakkab jälgima kaks videokaamerat.

Falck Eesti paigaldab Jüri aleviku sisenevatele teedele kaks ja vallamaja esisele väljakule ühe videokaamera. Vallamaja taha paigaldatakse üks videopöördkaamera. Vaida keskusehoone ees olevat ala jälgib kaks videokaamerat. Videosignaali jälgitakse ööpäevaringselt Tallinnas asuvas Falcki juhtimiskeskuses.

Falck Eesti võitis Rae Vallavalitsuse poolt välja kuulutatud riigihanke patrullteenistuse, tehnilise valve ja mehitatud valve osas ja tagab vallas korda 29. veebruarini 2008. aastal.

“Eelmine leping oli meil sõlmitud 90. aastate keskel korraldatud hanke alusel ning on selge, et toona olid nõudmised sootuks teised. Täna vajame Rae vallas kaasaja nõuetele vastavat komp-

lekset valveteenust,“ ütles Rae vallavanem **Raivo Uukkivi**.

“Mehitatud valve koolis puudus siiani sootuks. Loodame, et Falcki patrullid hoiavad korda noorte kogunemiskohtades ning paikades, kus müüakse ka öisel ajal alkoholi,” lisas Uukkivi.

Infot pakutavate turvalahenduste kohta saavad Rae valla elanikud AS Falck Eesti müügiosakonna telefonilt 6 511 892 või lühinumbrilt 1911. Jüri ekipaazi telefon on 533 26 318 ja Vaida ekipaazil 533 26 316.

Sarnast patrullteenust kasutavad veel Saku Vallavalitsus, Keila linn, Saue linn, Saue Vallavalitsus, Pirta LOV, Viimsi Vallavalitsus.

Falckil on nüüdsest Tallinnas, Harju- ja Raplamaal kokku 31 ekipaazi, üle vabariigi on ööpäevaringselt korda tagavate ekipaazide arvuks kokku 78. ✨

Falcki siseülikool lõpetab esimest õppeaastat

Sularahakeskuse juhataja Allan Elerand räägib oma õppetooli kogemustest.

Esimese semestri kohta on saabunud tänaseks juba väga positiivset tagasisidet. “See on väga tähtis,” ütleb Allan Elerand, kelle juhtida on Teenindusettevõtte juhtimise õppetool. “Osalejad soovisid, et õppetöö jätkuks.”

Eleranna juhitud õppetool erineb teistest selle poolest, et paljud ettekanded esitab juht ise. Elerand võttis “uut” ametit väga tõsiselt ning hakkas teenindusettevõtte juhtimise õppetooli materjale valmistama juba kuu aega varem, sest põhjalikuma teema esituskõlblikuks tegemine võtab kaks kolm päeva aega. “Püüdsin teoreetilises osas tuua võimalikult palju näiteid Falcki igapäevatoöst ja seeläbi teema lahti harutada.”

Kõik õppetoolid kasutavad lektoreid väljaspooilt ettevõtet. Teenindusettevõtte juhtimise õppetoolis oli esimesel semestril üks välislektor – restorani Olde Hansa tegevdirektor **Margit Hakomaa**, kes rääkis, milline näeb välja klienditeenindus nende ettevõttes. “Turvaettevõttes pole kliendiga nii vahetu kontakt, kui toitlustusettevõttes,” selgitab Elerand erinevusi kahe teenindusettevõtte vahel.

Teenindusettevõtte juhtimise teine semester toimub Tallinki hotellis. Lektoriks väljaspooilt kontserni on seekord Gowri International Eesti direktor **Mart Kirsipuu**. Päeva teise poole valmistab ette Allan Elerand.

“Minu seisukohalt on siseülikool vajalik, sest nii saame me suurele hulgale inimestele anda päris head koolitust suhteliselt soodsate vahenditega,” räägib Elerand. Klassikaliselt läheb ühe või kahe inimese ühepäevasele koolitusele saatmine maksma üle paari tuhande krooni. Falcki siseülikool suutis koolitada aga üle saja inimese märgatavalt madalamate kulutuste ja tunduvalt kõrgema efektiivsusega.

Falcki-kesksus oli ja on olulisel kohal kõikides õppetoolides. Suure plussina toob Elerand välja selle, et kõikide õppetoolide töö juhatas sisse Falcki kontserni juht Peeter Tohver, ühes õppetoolis tegi otsa lahti Falck Baltics juhatus liige Lauri Saloranta. “See on väga hea eeskuju,” räägib Elerand, kelle grupis oli ka üks turvatöötaja. Kuna ettevõtte on väga suur, siis turvatöötajad juhtkonnaga tavaliselt kunagi kokku ei puutu. “Turvatöötajal on väga raske selliseid koolitusi mujalt saada, sest need on väga kallid.”

Nüüd hakkab kevadhooaeg. Kui see läbi, peavad kõik osalised kirjutama essee vormis lõputöö. “Tahame saada sealt tagasisidet – mida järgmine kord paremini teha ja kuidas päris uuel hooajal alustada.”

Milliseks kujuneb õppetöö teisel aastal, ei ole veel otsustatud. ✨

Falcki kiirabi brigaad – dr Andrus Siig (vasakul), parameedik Grigori Pallo (keskel) ja autojuht-parameedik Lauri Jalak.

Üks kõigi, kõik ühe eest

Kuigi Eesti Vabariigi taasiseseisvumisest möödus juba kolmteist aastat on arenenud lääneriikides tavaline era-kiirabi meil alles lapsekingades. Siiski on tänaseks neli aastat tegutsenud Eesti esimene erakätes olev kiirabi oma meeskonna professionaalsusega maailmatasemel.

Falck Pääste kiirabi peakorteris Osmussaare tee 10 kõlas häire – kood Bravo. Kolmeliikmeline brigaad, mille kosseisus doktor **Andrus Siig**, parameedik **Grigori Pallo** ja autojuht-parameedik **Lauri Jalak** seadsid sammud auto poole.

Kood Bravo tähendab, et tegemist ei ole elu ja surma küsimusega, kuid päris jala ka kohale minna ei saa. Arst istub juhi kõrvale ning kuulab raadiosaatja vahendusel häirekeskusest uusi juhtnõude, medvend võtab koha sisse juhi- ja doktoriistmest meetrijagu tagapool ja keskel asuval toolil, millest avaneb hea vaade sõiduteele.

Liiklus on õnneks hõre, kuid umbes neljandik juhtidest ei tee kiirabi vilkuvatest tuledest ja sireenist väljagi. Ristmikul tõmbub viisakalt kõrvale üks kasiino logoga furgoon ja hopaa! teeb roheline auto napika ning kimab otse kiirabi nina alt üle kõige ohtlikuma koha. Et kiirabiauto rooli istuda, peab küll vist kaskadöör või viigisõitja olema.

Viiekorruselise maja viimase korruse korteris lebab voodis umbes 80aastane meesterahvas – tema abikaasa kiirabi välja kutsuski. Pärast uuringuid ja vestlusi selgub, et mees ei ole nõus haiglasse minema. Veel veidi vestlemist ning selgub, et tegemist on milligi kroonilise, mille puhul oleks pidanud perearstile, mitte kiirabisse helistama.

“Ma loen ajakirja Tervis ja tean küll, et iga asja pärast ei tohi kiirabi välja kutsuda,” räägib abikaasa, kes väliselt eriti murelik ei paistagi. “Muidu ei taha ta arste näha, aga täna ütles, et kutsu kiirabi – ma olen ta naine ju, mis ma teen, peab aitama.” Abikaasalubabkohe perearstile helistada ja mitte enam kiirabi kallist aega raisata.

Selline on tilluke fragment kiirabi igapäevatööst. Falcki kiirabi hinge ja südame **Ave Põlluaasa** sõnul on väga palju selliseid väljakutseid, mille puhul kiirabi kutsuma ei peaks. “Meil tuleb osutada perearsti ja sotsiaaltöötaja teenust,” räägib ülemõde.

Kell kolm öösel väljakutse peale kohale sõitnud brigaad tuvastab mehe, kes kutsus kiirabi palaviku pärast – äkki on kopsupõletik. Perearstiga palavikuline rääkinud aga põlnud. Inimestel jätkub häbematus väga kummaliste põhjuste pärast kiirabi kutsumiseks – näiteks vaadake, ega mul sügelisi ei ole.

Kui Falck õieti tol ajal veel ESS, kiirabiteenuse pakkumisega alustas, osteti kõige moodsam tehnika ja muretseti kõige parem varustus.

“Vanadele tegijatele” tundus eraettevõtteks tegutseda kiirabi veider ning sellele teenusele ennustati kiiret lõppu. Põlluaas meenutab, et kord visatud ta isegi Tallinna Kiirabi jaama territooriumilt väl-

Ülemõde Ave Põlluaas on Falcki kiirabi hing ja eestvedaja.

ja, kui ta seal vajalikku kaupa ostmas käis. “Ma olin ju ohtlik,” muigab ülemõde. “Tõmbasin personali üle.”

Aeg aga näitas vastupidist – tänaseks respekteerivad Tallinna Kiirabi ja Falcki kiirabi üksteist kui kolleege, tihti kutsutakse viimaseid raskemate juhtude puhul esimestele appigi.

Nõudmised kiirabi-personali olid ja on siiani väga kõrged, üleostmine oli tol ajal paratamatu. “Oleme võtnud endale töölehele kaadri,” räägib Põlluaas. “Nüüd saab meil neli aastat – on olnud halbu päevi ja häid päevi, kuid põhiline, et on saavutatud stabiilsus.”

Falcki kiirabi lokatsioon Osmussaare teel pole valitud juhuslikult – Lasnamäe on oma elanike arvult praktiliselt sama suur kui Tartu linn. Nii ongi kahel brigaadil katta suur territoorium, mis aeg-ajalt ületab ka nn 25 kilomeetri piiri, millest kaugemale linnast välja ametlikult sõitma ei

peaks. Kolmas Falcki kiirabibrigaad asub Öismäel.

Näiteks kui juhtub õnnetus Saha-Loo teeristil, kutustakse appi Falcki kiirabi kui kõige lähemal olev ekipaaž. Võib saata ka reanimobiili, millest paremat liikuvat kiirabiteenust ei ole, kuid õnneks läheb seda vaja äärmisel juhul kord kuus, juhtudel, kus kedagi elustada vaja on.

Falcki leping näeb ette, et töös peab olema kaks brigaadi – arstibrigaad – brigaadijuht on arst ja ödede brigaad, kus brigaadijuht on öde.

Kolmeliikmelinebrigaad

Kiirabi brigaad koosneb kolmest liikmest.

Arst peab olema erakorralise meditsiini arst või anesteoloog.

Öde peab olema erakorralise meditsiini öde ja/või parameedik.

Väljakutsete prioriteedid

A (alfa)-prioriteet – abivajaja seisund ei ole erakorraline, tema seisund on stabiilne ning puudub oht abivajaja elule. Kiirabibrigaadi väljasaatmine võib toimuda kahe tunni jooksul.

B (bravo)-prioriteet – abivajaja seisund ei ole erakorraline ning puudub oht abivajaja elule või meditsiiniteade pärineb isikult, kes ei oska anda abivajaja seisundi kohta mingit teavet. Kui samaaegselt ei ole D- ega C-prioriteediga väljakutseid, saadetakse kiirabibrigaad välja esimesel võimalusel, ent mitte hiljem kui kahe tunni jooksul

C (charlie)-prioriteet – abivajaja seisund on raske ja võib olla eluohtlik. Kiirabibrigaadi väljasaatmine peab toimuma nelja minuti jooksul. Vaba kiirabibrigaadi puudumisel peab päästekorraldaja või valvearst katkestama varasema A- või B-prioriteediga kutse täitmise ning suunama kiirabibrigaadi C-prioriteeti omavale väljakutsele.

D (delta)-prioriteet – abivajaja seisund on eluohtlik. Kiirabibrigaadi väljasaatmine peab toimuma ühe minuti jooksul. Vaba kiirabibrigaadi puudumisel peab päästekorraldaja või valvearst katkestama varasema A- või B-prioriteediga kutse täitmise ning suunama kiirabibrigaadi D-prioriteeti omavale väljakutsele.

Vastab Urmus Piir, Falck Eesti päästedivisjoni juhataja

Kuidas tekkis idee turvaettevõtte juures ka kiirabiteenust pakku- ma hakata?

Emafirma Taanis on üle saja aasta osutanud pääste ja kiirabiteenuseid. Nii tahtsime ka meie nende teadmist Eestisse tuua.

Kui keeruline või lihtne oli asjaajamine ning kaua läks ideest teo- tuseeni?

Asjaajamine uuel tegevusalal läheb üle raskuste ning kivide ja kändude, sest tundmatute tegijate vastu puudub inimlik usaldus. Onneks aitas dr **Ülo Kivistik** Põhja-Eesti Regionaalhaiglast leida tubli vanemõe – **Ave Põlluaasa**, kes kahe peale tagasid vajaliku meditsiinilise kompetentsi ja ka usalduse. Abilinnapea **Ants Leemets** oli selge pilguga mees ning lasi meil tööle hakata.

Kui tihti tuleb kiirabi autoparki ja päästetehnikat uuendada?

Autoparki tuleb vahetada ikka enne amortiseerumist, kui hoolduskulud hakkavad üle pea kasvama. Tehnikaga sama lugu. Kulumine sõltub suuresti kasutamise intensiivsusest.

Kas vahetatakse ka auto marke?

Auto mark pole väga tähtis, tähtsad on auto kasutusomadused. Miskipärast Eestis eelistatakse Mercedes Benz suuremat kaubikut ja Volkswageni väiksemat kaubikut. Ju on usaldust saksa kvaliteedi vastu.

Autojuht ei ole lihtsalt autojuht, vaid autojuht-paramedik.

Et kiirabiautole juhiks saada, peab olema läbitud 400tunnised parameediku kursused ning operatiivõidu koolitus. Kiirabijuhil peab olema operatiivõidu kaart. Falckis on lisanõudeks C-kategooria autojuhiloa vähemalt kolm aastat.

Inimene, kes sõidab tavaautoga, mõtleb tavaliselt, et mis see kiirabiautojuhi amet ka ära ei ole – liikluseeskirju jälgima ei pea, sõida kus tahad. "Diletanti ei saa rooli panna. Juht peab olema praktiliselt fakiir – vaatamata sellele, et on vaja pidurdada ja aukudest asfaldil üle sõita, peab patsient saama haiglasse nii, nagu kantaks teda kätel," selgitab Põlluaas. "Juht peab olema väga kvaliteetselt koolitatud, sest puud me ei vea. Mis seal salata, on inimesi, kes saavad selle tööga hästi hakkama ja on neid, kes saavad sellega väga hästi hakkama."

Et kiirabiauto juht teaks, mis tunne on siis, kui ise oled rihmadega raamile kinnitatuna sõitvas autos olla, teevad nad selle operatiivkoolituse käigus läbi. Ja asi ei ole niisama lihtne – auto ei sõida mitte siledal linnaasfaldil, vaid metsas. See on väga uus kogemus.

Osa operatiivkoolitusest korraldab Eesti Politsei, teise osa ettevõtte nimega Dokto Eesti. Koolituse käigus kasutatakse eranditult kiirabiautosid.

On ette tulnud näiteks juhuiseid, kus pöder jookseb autole ette – aga olgu olukord nii ekstreemne kui tahes – ainus oluline asi on see, et inimene ellu jääks.

Erilised inimesed

Kui haiglas tegeleb ühe patsiendiga mitu öde, siis kiirabibrigaadi öde peab ametis olema mitme eest. Ta peab üksinda hakkama saama vahel väga rasketes patsientidega, tegema neile süsti, panema tilguteid jne – öe käed peavad käima väga kiiresti. "Ja see ei ole soe ning tubane töö," lisab Ave Põlluaas asjale võrtsi. "Mul on väga hea meel, et mul on ka medvend olemas."

Lisaks peavad kõik brigaadiliikmed käima igal aastal täienduskoolitustel.

Arst peab võtma vastu otsused sekunditega – ilma röntgenita, il-

ma igasuguste uuringuteta. Siin peab arst oskama kuulata oma sisetunnet. "See tekib," meenutab Põlluaas, kes alguses ka ise brigaadiga kaasas käis. "Vaata, nagu oleks kõik korras, aga sisetunne ütleb, et siin on veel midagi, saada ta haiglasse uuringutele. Aga kui enam ei sõida, kaob see tunne ära."

Selles töös ei ole võimalust, et alati sõidavad koos samad inimesed. Igaüks teab oma kohta ja oma oskusi – vastavalt sellele kõik toimib. Kaadri voolavus kiirabis on suhteliselt väike.

Need inimesed, kes teevad kiirabitööd on erilised. "Neil jääks midagi puudu, kui peaksid lihtsalt osakonnas tablette jagama," selgitab Põlluaas. Kiirabitöö on meeskonnatöö – üks kõigi ja kõik ühe eest.

"Vahest on väga tore kui keegi helistab ja tänab. Seda juhtub üliväga harva, kui keegi lilled toob, aga see mõjub selles stressirohkes töös väga hästi," räägib Põlluaas.

Õhus, maal ja merel

Falcki kiirabibrigaadid ei sõida mitte ainult autoga. Kui vaja võetakse varustus kaasa ja minnakse helikopteriga väikesaartele, sõidukina on kasutatud isegi kaatrit.

Dr **Andrus Siig**, kes kahenädalaste vahetustega kord merel kord maal on – ta töötab arstina laevas – sõidab maaloleku ajal kolm kuni viis valvekorda kaasas Falcki kiirabiga. "Minu jaoks oli kõige plahvatuslikum olukord hiljutine pommivärk," räägib dr Siig.

Paar kuud tagasi sai kiirabibrigaad kell neli teate, et kusagil Kärberi tänava kandis on toimunud pommiplahvatus. Falcki brigaad oli esimene, kes kohale jõudis. "Keegi ei teadnud tegelikult, kus pomm plahvatas, mitu pommi plahvatas ja kas on veel lõhkemata pomme," meenutab brigaadijuhina kaasasõitnud dr Siig.

Kannatanuid oli üsna palju, kuid tõsiselt vigastatuid kaks. "Üks tuli meie brigaadi, teine läks teise brigaadiga. Kutsel käis ka reanimobiil, aga kuna kannatanu oli juba autos, siis ei olnud mõtet teda enam ümber tõsta."

Töö merel ja kiirabis on dr Siigi sõnul mõnes mõttes sarnased. "Merel on ka kiirabi-

töö. Eripäraks on ainult see, et kui maal viime kümne minutiga haiglasse, siis laevas võib õnnetus juhtuda keset mereavarusi. Ja kui ei ole abi, peab üskinda hakkama saama," räägib doktor. Varustus on laevas sama, mis kiirabis ning ega õnnetusedki erine – põhiliselt traumad ja ülejoomised.

Umbes samasse ajavahemikku pommiõnnetusega jäi üks pussitamise juhtum, milles dr Siig kiirabibrigaadiga osales. "Kiirabi oli seatud selles olukorras ohtu," räägib arst. Väljakutses teatati, et pussitamine toimus väljas ning kannatanu suutis koju minna ja ootab seal. Kui brigaad kohale jõudis, võttis neid vastu üpris kahtlane seltskond. Nugadeni asi siiski ei läinud.

"Kõige rohkem oleme hädas sellega, kui kannatanu hakkab autos märatsema," räägib dr Siig. "Auto on piiratud ala ja rihmad ei pea neid ka väga kinni."

28 väljakutset

Dr Siig räägib, et kuigi väga paljude väljakutsete puhul on tegemist kergete juhtumitega, viivad nad patsiendi haiglasse vahel ka siis. "Ma võtan sageli sellise seisukoha, et ma ikka viin haiglasse, sest kiirabi ei ole raviasutus, vaid esmaabiandja ning haige tuleb viia edasi uuringutele," ütleb ta ja muigab. "Selle kohta on vene keeles üks hea väljend, aga ma ei ütle seda välja."

Tänu sellele, et arstibrigaade Tallinnas on vähemaks jäänud – tuleb Falcki kiirabil päris palju abiks käia Tallina Kiirabil. "Elu näitab, et meie kolleegid kutsuvad suhteliselt vähe abi," on Põlluaas oma töötajatega rahul. "Me ei taha väita, et see kellegi ebaseprofessionaalust näitaks, see on lihtsalt üks külg, millega peab kiirabibrigaad tegelema – ka kolleegidele appi minema," räägib dr Siig.

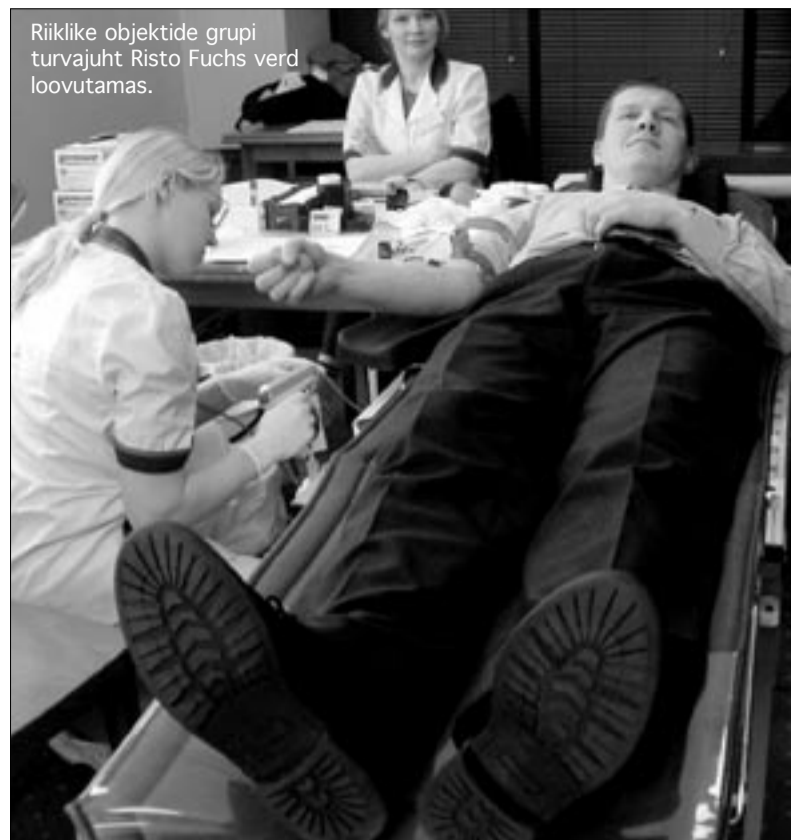
Falcki kiirabi käib valvamas ka suurüritustel, on olnud juhuiseid, kus valves tuleb olla lennuväljal. On juhtunud, et brigaad sõidab ühe kutse peale välja, kuid teel tuleb kõrgema prioriteediga väljakutse. Aga ilma väljakutseteta ei möödu päevagi. Mõni päev ei jõua valves olev brigaad isegi tualetis käia.

Rekord ühele brigaadile on päeva jooksul olnud 28 väljakutset. "See näitab, et kõik ei saa olla väga tõsised kutsed," räägib dr Siig, kes alustas oma karjääri maakiirabis, kus möödus päevi ilma väljakutseteta. Optimaalne oleks doktori sõnul viis-kuus väljakutset päevas.

Falcki kiirabil on olemas ka oma "kuldkaardi"-kliendid. "Nende juures võiks kohe hommikul ära käia," mõtiskleb arst.

Kord tuli häirekeskusest kutsung Delta 03 – see on elustamiskood. Brigaad jõudis majani, uksekella helistamise peale lasti välisukse sisse. Jõudnud korterini, juhatas peremees brigaadi viisakalt tuppa ilma midagi küsimata. Keset tuba seisis naine tolmuimejaga. Kas nad püüavad kedagi tolmuimejaga elustada? – ei, vale aadress hoopis. "Imelik see, et meid lasti sisse ja keegi midagi ei küsinud," meenutab dr Siig.

Valele aadressile on brigaade saadetud ka varem. "Helistasime ukse taga," meenutab parameedik Lauri Jalak. "Unine hääl küsis, kes on. Kiirabi! Kas te teate ka mis kell, on küsis hääl vastu!" Kell oli kaks öösel. ☘

Riiklike objektide grupi turvajuht Risto Fuchs verd loovutamas.

Sinu veri aitab päästa inimest!

Põhja-Eesti Verekeskus tänab kõiki doonoreid, kes loovutasid verd 18.veebruari toimunud Falcki doonoripäeval – verd koguti 14,85 liitrit.

Mida loovutatud verega edasi tehakse?

Veri on elu allikas. Täiskasvanud inimese soontes voolab 4-5 liitrit verd ja vereandmise käigus loovutatakse sellest vaid 450 ml. Vere andmine on doonorile täiesti ohutu ega kahjusta doonori tervist, hoopis parandab vereloomet ja enesetunnet.

Moodne meditsiin kasutab raviotstarbeks täisverest valmistatud verekomponente. Patsient saab just selle verekomponendi, mida ta vajab – nii kasutatakse doonoriverd kõige säästlikumalt ja otstarbekamalt. Tavapäraselt valmistatakse täisverest kolme põhikomponenti: erütrotsüütide suspensiooni, värskest külmutatud plasmata ja trombotsüütide kontsentraati. Seega saavad ühe doonori poolt annetatud verest abi mitmed patsiendid.

Erütrotsüüdid e punalibled sisaldavad hemoglobiini, mis transportib hapnikku kopsudest keha kudedesse. Erütrotsüütide suspensiooni vajab patsient verekaotuse korral (nt operatsioonidel), samuti aneemia raviks ja verevahetuseks vastsündinutele. Punalibled säilivad säilituslahuse lisamisel temperatuuril +2...+6°C juures kuni 35 ööpäeva.

Plasma sisaldab valke ja hüübimisaineid ning värskest külmutatuna säilib alla -25°C juures kuni 2 aastat. Plasmast valmistatakse spetsiifilisi valgupreparaate: albumiini vajavad maksa- ja neerukahjustustega ning põletustega haiged, immunoglobuliini kasutatakse kaasasündinud immuunpuudulikkuse korral ja organismi vastupanuvõime tõstmiseks.

Vereülekanded ehk trombotsüüdid omavad vere hüübimisel olulist tähtsust. Säilituslahuses ja +22°C juures on neid võimalik säilitada haigete ülekandmiskõlbulikkuna vaid 5-7 päeva jooksul.

Vereülekandel peab arvestama veregrupe. Lisaks ABO- ja Rh-veregrupisüsteemile on tänaseks avastatud hulgaliselt teisi veregrupidüsteeme (nt Kell-, Kidd-, Duffy-süsteem). Kell-veregrupisüsteemis uuritakse ka doonoreid. Et inimesel, kellele kantakse verd üle, ei tekiks vereülekande reaktsioone, peavad veregrupid omavahel sobima.

Ei ole aga võimalik ette prognoosida, missuguse veregrupiga inimene võiks mingil ajahetkel vereülekannet vajada. Verekeskused peavad pidevalt olema valmis leidma verd ka harvaesinevate veregrupidega inimestele.

Doonorilt saadud veri säilib kvaliteetsena vaid lühikest aega, seepärast vajatakse pidevalt doonoreid vereülekannet ootavate patsientide elupäästmiseks. Vere loovutamise vaheline intervall peab olema meestel vähemalt 60 päeva ja naistel vähemalt 90 päeva. Loodame taas kohtuda kevadisel doonoripäeval mai lõpus. ☘

Kellele võin ma oma verd loovutada ja kellelt võin mina ise verd saada?

Sinu veregrupp	Kellele	
O (universaalne doonor)	A, B, AB, O	O
A	A, AB	O, A
B	B, AB	O, B
AB (universaalne retsipient e veresaaja)	AB	A, B, O, AB
Rh+	Rh+	Rh+, Rh-
Rh-	Rh-, Rh+	Rh-

Andres Lember: Kui midagi on elus võimalik juurde õppida, siis ma seda ka teen

Falck Eesti uue avalike suhete direktori karjäär meediamailmas on aukartustäratav – Andres Lember alustas BNSis ja jõudis välja Postimehe tegevtoimetajaks.

Ene ajakirjandusmaailma jõudmist oli Andres Lember kaitseväe tegevteenistuses – värbas elukutselisi sõdureid. “Mingil hetkel vaatasin, et maailm on ju põnev, lähaks vaataks ka ise ringi,” mõtles Andres ning sattus nii Eesti jalaväerühma koosseisu pooleks aastaks Bosniasse.

Esimesed “ristsed” käes, sai kaks nädalat kodus puhata, seejärel tuli uus missioon – üheksaks kuuks Sarajevosse, NATO vägede staapi, millest käis kogu Bosnia-missiooni juhtimine.

“See oli väga huvitav kogemus,” meenutab Andres. “Olin ainuke eestlane staabis, kus kokku oli tuhatkond inimest – see oli võimas värk, *hudge*.”

Andres teab oma kogemuste põhjal nüüd, et väike hirm peab kriisikolde viibides viibides olema. “Kui ohutunne ära kaob, võib see täbaralt lõppeda,” räägib ta. “Ohutunne tagab selle, et ellu jääd.”

Olukord Bosnias ei olnud võrreldav sellega, mis toimub praegu Iraagis, kuid 1996. aastal oli Bosniaski veel aeg-ajalt paugutamist. “Tol ajal relvastatud väeküksed enam ei võidelnud – olid konfliktid tsiviiliskite vahel,” meenutab Andres. “Etnilised grupid olid üksteise peale väga verised – neid tuli lahus hoida.”

Kuidas sattus aga eesti filoloog haridusega noormees üldse kaitsevähke. Nagu ikka meie elus, mängis siingi rolli juhus ja sõbrad – viimaseid oli Andresel kaitsevähes palju.

Rahutagamissiooni peab Andres väga väärtuslikuks kogemuseks, kuid nagu ta ise ütleb – see on amet rohkem vabadele ja vallalistele. Praegu on Andresel on pere ja kaks last – rindele enam ei kisu. “Kui pead pere ees vastutama, siis hakkad juba teisiti mõtlema. Samas, kui oleksin kaitsevähes jätkanud, siis oleks ilmselt ka mu praegune mõttemaailm veidi teine – sõjaväelane täidab käsku ja punkt.”

“Elu ongi suuresti juhuste kokkulangemine, tuleb ainult ise osata õigel ajal õigeid valikuid teha ja nende raames oma elu suunata,” mõtiskleb Andres. “Kui tunned, et ühel pool ei saa end enam piisavalt rakendada, ei ole edasiminekut. Areng peab toimuma pidevalt.”

Kuna Andresel puudus sõjaväeline eriharidus, soovis ta minna edasi õppima. Paraku seda ei võimaldatud. Samal ajal tuli töö-

Bosnia, märts 1996.

pakkumine ajakirjandusse siirdunud kursusevenna kaudu – ning peagi ootas ees uus ja põnev amet uudisteagentuuris BNS.

“Tunnetasin, et mõistus ja võimed käivad üle,” on Andres erialavahetusega rahul. “Eks see oli ju tegelikult minek õpitud valdkonnale lähemale.”

Kuna Eesti ajakirjandusmaastik on suhteliselt väike, on töötajate liikumised eri väljaannete vahel üsna tavapärased. Ka siin peab Andres peapõhjuseks vajadust areneda. BNSist kutsuti Andres Eesti Päevalehte toimetajaks – see oli tema jaoks jälle samm edasi. Mõne aasta pärast Päevalehest Postimehesse, algul päevatoimetajaks, siis tegevtoimetajaks.

“Eesti ajakirjandusturg on nii väike, et kõik kes sel turul liiguvad, peavad hakkama saama mitmete asjadega. Kui vaadata Lääne ajakirjanduses mõnd reporterit, siis on tal väga kitsas teema, meil aga peab hakkama saama väga erinevate valdkondadega – peab olema universaalne,” räägib Andres, kes Päevalehes pidi olema nii toimetaja kui ka küljendaja. Juttu ajades plöksib Andres aeg-ajalt Zippo tulemasinaga, millele Päevalehe kolleegid olid graveerinud Posimehesse mineku puhul – Pane konkurent põlema!

Tänaseks on Andres ajakirjandusmaailmas tegutsenud ligi üheksa aastat.

“Mingi ring hakkas täis saama – väike rutiin hakkas kollitama. Nähes kuulutust, mis kutsus kandideerima Falcki avalike suhe-

te direktoriks, tekkis äratundmine, et see on minu arengus järgmine etapp,” räägib Andres. “Ega ma päris tundmatust kohas ju ka taas vette ei hüpanud, sest suhtekorraldusvaldkond on ajakirjanikele küllaltki tuttav. See on nagu Krakovi vorsti kaks otsa – ühes rõnga otsas on ajakirjanik ja teises suhtekorraldaja. Loomulikult on suhtekorraldaja töö märkas laiem kui töö meediaga, kuid see on sellest oluline osa.”

Andres hindabki elus eelkõige neid asju, kus on võimalik midagi juurde õppida. “Kui võimalus õppida ja areneda on, siis ma seda ka teen.”

Militaarkogemust peab Andres töös Falckis igati kasuks. “Turvafirmagi on ju laiemas mõttes kogu ühiskonna kaitsja ja annab riigi struktuuride kõrval oma tänuväärse panuse üldise turvalisuse tõstmiseks. Võtame kas või vormikasutamise, mis ei iseloomusta üksnes politseid ja kaitseväge, vaid ka turvafirmasid – see on avalikkuse jaoks märgilise tähtsusega. Et vormikandjaid paremini mõista, tuleb militaartaust kasuks.”

Falcki avalike suhete direktori konkursi võitmisest peab Andres olulisemaks, et nüüd tuleb end uues ametis tõestada. “Tundsin, et jõudu sellega tegeleda on. Siin ettevõttes on koos oma ala suurepärased professionaalid ja Eesti parimad tippjuhid. Lisaks eneseteostusele pakub Falck just nende inimeste kaudu nii palju väljakutseid – mul meelestult hea meel võimaluse üle neilt õppida.” ✂

Urmas Klaas, Põlvamaavanem, Andres Lemberi endine ülemus

Mina kutsusin Andrese Postimehesse tööle – endale paremaks käeks – tegevtoimetajaks.

Ta on minu hinnangul väga kohusetundlik ja täpne, aga samas loominguiline. Temas on ühendatud mõlema küljed.

Inimesena on Andres ääretult sõnapidaja, ta on meeskonnamängija. Ilma nende omadusteta sellises suures – ühtpidi loominguilises, aga samas väga kindlate reeglite järgi töötavas meeskonnas hakkama ei saa.

Andres on mõnus seltsiline, kellega on hea maailma asju arutada.

Ta aitas väga palju kaasa lehe arengule ja toimetuse kui organisatsiooni arengule. Pidin teda ikka aeg-ajalt tagasi hoidma, et ta ennast tööga ära ei tapaks.

Mina arvan nõnda, et see on kahtlemata väga väärtuslik kogemus, mille Andres praegu saab. Oma ajakirjanduslikus tegevuses oli ta tõusnud tippu. Küllap ta oli kõik teada saanud, kuidas ajakirjandus töötab ning vajas sellist tuulutust ja ajakirjanduse n-õ teise poole nägemist.

Lisaks ma arvan, et tal on kindlasti väga palju väärtuslikke oskusi, kogemusi ja teadmisi, mida oma praeguses töös kasutada.

Tema hea omadus on see, et ta suudab kriitilised olukorrad alati ära manageerida. Kui leht jääb hiljaks, lood ei laeku õigeaegselt jne.

Kui ma Andrest tööle kutsusin, armastas ta tulla kohtumistele – nagu ajakirjanikel ikka kombeks – kampsunis. Mul aga oli tarvis tegevtoimetajat, kes täidaks ka esindusfunktsioone. Küsisin siis, et kas ta lipsu kanda ka oskab. Andres ütles, et kui vaja, siis oskab. Temas on korrektne joon – tal ju sõjaväeline taust ka.

Eks on pidusid koos peetud, nagu ikka ühes koolektiivis ja juttu on Andresega alati jätkunud. ✂

		Näiteks Auk Joonestus vahend			Malend Ravimite pood				
			Sirge täh Ukraina linnas elav isik		Aasta Ava aias Oletus				
				Rooma 6 Eesti põllumajaj dustehnika			Tema Ümar mängu vahend	2x täishäälik Muusikaline pala	Raamatu- kogu Riideese
Uus sks. K Hapnik					Vana naine Tasu Tema				
	Paha tuju Ilma suu osata							Aed Rand Eestis	
Lahendus Priit 13									
				Naise nimi Õistaim Aasta		Mänguasi United Kingdom Väga vana			
	Rohumaa Iridium Näitleja				Jood Tema vene keeles		Gramm	Germaa- nium Saade ETV	Kelvin Planeet
			Vene mehe nimi Siimahaigus	Valudes piinlema Maletaja					
								Enna, isa lapsed Küsisõna	
			Asi Ese sepikojas Aatom					Aasta Esmaspäev	Reede
	Tööriist Puidust raudtee osa				Kinnitus vahend				Erk

RISTSÕNA

Ristsõna lahendus (tumedates ruutudes) ja oma kontaktandmed saatke kuni 30. aprillini 2005 e-posti aadressile a.putting@falck.ee. Õigesti vastanute vahel läheb loosimisele magnetnoolemäng. Eelmise lehe ristsõnale lahenduse – “Head uut aastat!” – võitjaks osutus Põhja regiooni MVD Tööstusgrupi turvatöötaja **Toomas Bernstein**.

Ristsõna on koostanud **Priit Keskla**, Rakvere esinduse müügiesindaja.

Laiuse Kuninglik Lumelahing 2005

1701. aasta märtsikuus leidis Laiuse kirikukihelkonna alal aset üks sootuks omanäoline sündmus: Karl XII korraldas igavlevatele sõduritele omanäolise õppuse, mille käigus ehitati lumekindlus, ning harjutati selle kaitsmist ja vallutamist. Kuigi lahingus tulistati suurtükkidest papist kuule, ei möödunud see päris ohvritega, ent tõstis kindlasti selles lahingus osalevate rootsi, soome, saksa ja eesti sõjameeste ühtekuuluvustunnet.

12. veebruaril, kogunesid Jõgevamaal asuvasse iidseesse Laiuse linnusesse viissada noort, kes pidasid seal maha samas kohas kolmsada aastat tagasi aset leidnud lahingu. Tõepoolest, peale Põhjasõja alguses toimunud edukat Narva lahingut jäi Rootsi kuningas Karl XII talvitu-ma Laiusele, juhtides seal tollal kogu Rootsi impeeriumi. Sõdurite lõbustamiseks ehitati Eesti ajaloo ainulaadne lumekindlus ning Rootsi garnison jagati selle ründajateks ja kaitsjateks.

Ajaloolise lahingu kordusest aastal 2005 võtsid osa ka vahvad falkerid Tartu Falck Klubist, kes varahommikul Tartust suure bussiga teele asusid. Bussisõit kulges ägedate strateegiavalduste saatel, vaatepilt, mis saabudes avanes, võttis aga klubijuht Dagmari sõnul suisa tummaks. Juba kindluse varem olid muljetavaldavad, rääkimata lumekindluse võimsatest müüridest ja tohutust rahvamassist, sest lisaks poolele tuhandele “sõdurile” oli ka pealtvaatajaid kogunenud aukartust-avaldav hulk.

Nii nagu Karl XII, jagasid ka korraldajad ligi 400 osavõtjat linnusesse plaanitava lumekindluse ründajateks ning kaitsjateks, kindlus ise oli huviliste ning lumeharjute abiga ehitatud täpselt omaaegsete originaalplaani-de põhjal. Sõjategevuse taktikalise osa planeerisid Sõjakooli kursandid koos LARP-i harrastajatega. Kuna pärislahing ei lõppenud ohvritega, siis loobuti turvalisuse huvides pappkuulide kasutami-

sest, kuigi ajastukohane kahur oli Tallinna linnamuuseumist Falcki abiga kohale toimetatud. Ikka selleks, et muuta ettevõtmist vaate-mänguliseks.

Eks nagu päris elus ei möödunud ka selles lahingus päris kõik ilma viperusteta. Nii andis ajalooline sõjakahur lahingu avapaugu veidi liiga vara, peale mida tormasid ründajad (s.h. falkerite väeosa) kohe kindlust vallutama. Peale pooleteisetunnist halastamatut võitlust oli kindlus vallutatud ja võis pooli vahetada (ründajatest said kaitsjad ja vastupidi) ning kõik võis otsast alla. Seekord jäi kindlus vallutamatuks ja Falcki lipp tornitippu.

Peale vaherahu tegemist sõid sõdivad pooled ühiskatlast lõkke ümber hernesuppi, mida kulus nina peale portsude kaupa, kuna ilm oli olnud külm ja sõda väsitav. Aga “väsinud ja õnnelikud” on siinkohal kõige õigem väljend.

See-eest kodutee möödus võidujoovastuses ning kindla sõjaplaaniga järgmise aasta osas. ❧

Muinasjutuline lumelinn Schnelli tiigi ääres

Üks paljudest HCA 2005 ettevõtmistest oli Lumekuninganna Jää- ja Lumelinna ehitamine Tallinnasse Schnelli tiigi äärde 2005 aasta alguses. Alguse oli nimetatud ettevõtmise planeeritud jaanuari kuusse kuid ilmataadi tujukuse tõttu sai sellega alustada alles veebruari algul.

7. veebruaril toimus Keslinna Linnaosa Valitsuses osalevate gruppide nõupidamine, kus pandi paika tegevuskava ja räägiti läbi tööriistade ning töövahendite ja vee kasutamise.

Taani Kultuuri Instituuti olid selleks ajaks saanud lumelinna skulptuuride kavandid, mis ka läbi vaagiti. Ehitajatele jagasid kasulikke nõuandeid professionaalsed skulptorid, **Kalle Pruuden**, **Tiiu Kirsipuu**, **Leena Kuutma**, **Andres Lill**, kes ise said hakkama imekaunite jääskulptuuridega.

8.-12.veebruaril toimus lumelinna ehitamine, mille järk-järgulist valmimist jälgis tähepanelikult meedia. Pea iga päev ilmus pilt mõnes päevalehes; samas ka intervjuud lumelinna ehitajatega. Projekti käigu kohta andis pidevalt infot Kuku Raadio; mitmel korral oli kohal ka televisioon. Alati mainisid meediakanalid Falcki kui ürituse toetajat ja turvajad.

Osales kümme võistkonda – Tallinna erinevate gümnaasiumite võistkonnad, samuti erinevad noorteühendused ja loomulikult ka Falck Klubi vapper võistkond Elari Haugase juhtimise all.

Trotsides külma ilma, oli Falck Klubi võistkond pea ainus, kes kogu aeg kohapeal viibis ja oma töö “Päästelaev” viimse kui detailini ära viimistles. Lisaks aitasid Falck Klubi lapsed lahendada ka teiste võistkondade erinevaid probleeme ja osalesid lõunasöögi jagamisel.

Algusest kokkulepitud HCA loomingu temaatikast pidasid kinni pooled osalejatest. Põhjuseks toodi, et ehitamise käigus tuli näiteks parem mõte, iseenesest muutus part kilpkonnaks vms.

Selle eest olid jälle neli jääskulptuuri, mis valmisid profide käe all justkui nõiaväl, täielikult HCA loomingust pärit. Siisamaani on nimetatud skulptuurid imetlusobjektideks ja pakuvad silmarõõmu nii tallinlastele kui ka linna külalistele.

12. veebruaril algas sagin lumelinnas juba varajastel hommikutundidel kui mõned unetud oma töödele viimast lihvi andma hakkasid. Ennelõunal võttis päevajuhi ohjad enda kätte Lõbus jänes Venno Looaare kehasuses, kes lastega nalja viskas ja nupukamatele auhindasid jagas. 13.00 toimus lumelinna avamine, kus sõna võtsid Keslinna Linnaosa vanem Keit Pentus ja Taani suursaadik Jörgen Munk Rasmussen. Võidutööks osutus tasavägises võistluses Tallinna Liivalaia Gümnaasiumi õpilaste valmistatud “Inetu pardipoeg”, teiseks jäi napilt “Kilpkonn”

Kohale oli tulnud üllatavalt palju lapsi koos vanematega, kes tööpoolest nautisid lumelinna pakutavaid mänguvõimalusi.

Keslinna Linnaosa Valitsus, Falck Klubi ja Taani Kultuuri Instituut andsid kõigile osalenud võistkondadele hulgaliselt auhindu. Torupilli Selver, kes oli tegelenud osalejate toitlustamisega nädala jooksul, tõi avamispäeval välja teekatlad ka külaliste tarbeks.

Päikeseline päev andis oma ilusa varjundi suurepärasele ettevõtmisele. Sündmus leidis meedias kajastust nii hästi nagu ei ükski eelnev HCA2005 üritus senini. Avamispäeva kajastasid kõik suuremad päevalehed, raadio ja televisioon.

Rahvas on uudistanud Lume- ja Jäälinna ehitamise algusest alates ning vastukajad on ainult kiitvad. ❧

Korraldajajatoetajad

Keslinna Valitsus
AS Falck
Falck Klubi OÜ Kultorg
Taani Kultuuri Instituut
Torupilli Selver
JaaJaa Koopiakeskus

Lumelinna valvas
Falck i valvas silm

Regioonid võistlevad võrkpallis

Falck Eesti regioonide vaheline võrkpall läks taas üle mitmete aastate veerema.

18. veebruaril toimus Saku Suurhallis taaskord üle mitme aasta Falck Eesti Regioonide vaheline võrkpalliturniir. Turniir sai avalöögi juba hommikul algusega kell 10.30, mil loosi alusel alustasid mängu Lääne ja Lõuna võistkonnad.

Mängiti kolmest geimist parim ja kõik võistkonnad said päeva lõpuks mängida neli mängu. Kuna pinge tekkis juba esimesel mängul, siis jätkus põnevust päeva lõpuni, kuna võistkonnad olid suhteliselt võrdse tasemega.

Erilist huvi pakkus kõikidele vaatajatele neljandas voorus 1. ja

II koha mäng Sularahakeskuse ja Lõuna vahel. Aga lõpuks siiski sai Sularahakeskus raske väljateenitud võidu.

Tabeliseis kujunes järgmiseks:

I koht Sularahakeskus, kus mängisid **Ardo Rakaselg**, **Tarmo Rakaselg**, **Kaido Kasemets**, **Ragnar Kuldma**, **Sander Rool**, **Margus Pikani** ja **Veiko Kurim**.

II koht Falck Lõuna, kus mängisid **Ervin Laaneots**, **Peep Kihvelt**, **Maido Mängel**, **Jaak Kaarepere**, **Henri Pilt**, **Madis Järveots**, **Margus Tepner**, **Endel Kõre**, **Raigo Aasmaa** ja **Juri Rõbnikov**.

III koht Falck Lääne, kus mängisid **Rein Mõnnakmäe**, **Janno Rahu**, **Peep Saaemägi**, **Tiina Põldmaa**, **Urmas Lääne**, **Gunnar Veermäe** ja **Vilja Tahk**.

IV koht Falck Põhja, kus mängisid **Kaino Tülle**, **Raivo Stoltsen**, **Reelika Kauge**, **Mihhail Azarov**, **Ülle Luberg**, **Andrus Illenzeer** ja **Olev Müller**.

V koht Falck Ida, kus mängisid **Kairi Riispapp**, **Marek Pilli**, **Vallo Kirsimaa**, **Ainar Veiper**, **Marko Torm**, **Kuldar Kivro**, **Gerri Reisi** ja **Marju Zolotarjov**.

Esimesele kolmele võistkonnale anti üle auhindadeks karikas, meeneplaadid ja vahuvein. Neljas ja viies koht pidid leppima lohutusauhinna oleva vahuveiniga.

Valiti ka päeva parim mees-

naisvõrkpallur. Parimaks meesvõrkpalluriks tunnistati Sularahakeskuse mängija Kaido Kasemets ja parimaks naisvõrkpalluriks oli Falck Ida mängija Kairi Riispapp, ning parimatele mängijatele anti auhinna meeneteplaadid.

Valiti ka järgmise aasta võrkpalliturniiri korraldaja, kelleks osust Falck Lõuna.

Kokkuvõttes tahan tänada peakohtuniku Veiko Kurimit ja kõiki osavõtjaid, kes võtsid vaevaks kohale tulla ja konserniseseid traditsioone jätkata.

Kohtumiseni järgmisel aastal Lõuna regioonis! 🏆

*Sportlike tervitustega,
Kaino Tülle
SK Falck võrkpalli
sektiooni esimees*

Pärnus paugutati püsse

19. veebruaril toimus Pärnu Politsei lasketiirus Falck Lääne-Eesti esinduste vaheline laskevõistlus teenistusrelvast laskmises firma rändkarikale. Seekordne, järjekorralt seitsmes, võistlus oli pühendatud Eesti Vabariigi 87. aastapäevale.

Peale allkirjutatu piduliku sõnavõttu, kes on olnud antud traditsioonilise jõukatsumise alaline läbiviija ja korraldaja, asusid osalejad tulejoonele.

Meeskondlikule võistlusele eelnes individuaalne laskevõistlus "Falck Lääne-Eesti parima laskuri" karikale. Väga tasavägises mõduvõtmises selgusid parimad:

I koht Haapsalu esinduse inkassaator **Tarmo Vikat**;

II koht Pärnu esinduse patrullauto turvatöötaja **Jevgeni Tepljakov**;

III koht Pärnu esinduse mehitatud valve grupi ülem **Aivar Lahesaare**.

Meeskondlikus laskmises pak-

kus pinget asjaolu, et tulemusi asuti kokku arvutama alles peale kõikide võistkondade tulejoonel käimist.

Osalejate valvsa pilgu all selgusid lõppresultaadid. Punkt-punkti heitluses osutusid täpsamaiks ja pälvitud võistkondliku rändkarika Pärnu esindajad – **J. Tepljakov**, **A. Lahesaare** ja **M. Mäesalu** (117 punkti).

II koht kuulus Viljandi esinduse tulemusel 107 p. Mulkide au kaitseid partullekipaazhi turvatöötajad **Kalmer Kuusik** ja **Matti Pork** ning esinduse teenindusjuht **Mati Salu**. Tubli 102 silmaga finisheerusid kolmandana Haapsalu laskurid inkassaator **Tarmo Vikat**, patrullauto turva-

Võitja Tarmo Vikatit õnnitleb võistluse korraldaja Margus Mäesalu (vasakul).

töötaja **Rein Kukku** ja Pärnu esindusest "laenatud" juhtimiskeskuse vahetusülema abi **Viktor Jürgenson**.

Kõik esikolmikusse jõudnud said diplomi ja Falcki logoga auhinna omanikuks.

Seekord neljandaks platseeru-

nud Kuressaare võistkonna esindaja Enn Kreitsmanni sõnul näitavad saarlased järgmisel võistlusel kindlasti kõrgemat taset. 🏆

*Margus Mäesalu
Falck Lääne-Eesti SKO
peaspetsialist*

Kas Sina oled juba Spordiklubi Falck liige?

Kui soovid astuda Spordiklubi FALCK liikmeks, siis:

- saad tasuta kasutada erinevaid spordirajatisi, kus klubi üürib harjutamisega;
- saad õiguse kanda klubi sümbolikat ja seeläbi väärilt esindada klubi ja oma ettevõtet;
- saad osaleda tasuta või soodushinnaga suurüritustel, kuhu klubi läheb oma võistkonnaga;
- peale Spordiklubiga Falck ühinemist väljastatakse sulle liikmekaart ja klubi logoga T-särk.

Kui oled kontserni FALCK töötaja või tema abikaasa või elukaaslane, siis tegutse järgnevalt:

- avalduse saad täita Falck Eesti peamaja administraatori juures, telefon 6 511 999;
- võta kaasa 3x4 foto, mis läheb liikmekaardile.
- Liikmekaardi saad ca kahe nädala jooksul kätte peamaja administraatori käest, aga alles siis, kui on panka tasunud 200 krooni liitumistasu ning 400 krooni aastane liikmemaks kalendriaasta kohta.

• SK Falck a/a Hansapangas on 221016380577.

- Falcki töötaja kuni 14aastane laps saab samuti liituda spordiklubi liikmeks ning tema puhul on kõik eelpool toodud maksed 50% väiksemad.

Kui Sa ei ole kontserni FALCK töötaja, siis on klubi liikmemaksud alljärgnevalt:

- liitumistasu – 400 krooni;
- kalendriaasta liikmemaks – 800 krooni; SK FALCK T-särgi saavad kätte kõik esmaliitunud aadressil Mustamäe tee 5 personali värbamiskeskusest Mati Mahla või Mihkel Veske juurest, telefon 6 888 395.

Käesoleval ajal omavad SK FALCK liikmed järgmisi võimalusi:

- 50% soodustus Tammsaare tee 25 jõusaali kasutamisel;
- kasutada SK FALCK kulul linnas üüritavaid spordirajatisi;
- kasutada osaliselt spordiklubi spordivarustust;
- taotleda klubilt toetust osavõtuks spordiüritustest.

• NB! Spordirajatiste kasutamiseks tuleb alati esitada kohapeal valdajale SK FALCK liikmekaart.

Liikmekaart on kehtiv ainult siis, kui on tasunud jooksva aasta (poolaasta) eest liikmemaks.

Liikmemaksud tasunute nimekiri uuendatakse igas spordirajatise peale lõppeva kuu 25. kuupäeva.

• Kui oled liikmekaardi kaotanud, siis tuleb alata kõigepealt otsast peale – uus avaldus, pilt ja liitumistasu saja protsendi ulatuses. Uus liikmepilet saab kadunud liikmepileti numbri.

Aktiivset osalemist SK FALCK spordielus! 🏆

*Helges Mändmets
SK Falck president
Falck Spordiklubi president,
telefon 44258; 50 62 474;
helges@falck.ee*